

13 במרץ 2025

לכבוד

ראש ממשלת ישראל - מר בנימין נתניהו
השרה להגנת הסביבה - גבי עידית סילמן
שרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה - גבי גילה גמליאל
שר האוצר - מר בצלאל סמוטריץ'
שר התקשורת - מר שלמה קרעי
יתר שרי ממשלת ישראל
מזכיר הממשלה - מר יוסי פוקס
מ"מ לנציב שירות המדינה - מר רואי כחלון
חברי ועדת המינויים של נציבות שירות המדינה
היועמ"ש לממשלה - עו"ד גלי בהרב מיארה
היועמ"ש למשרד להגנת הסביבה - עו"ד נטע דרורי
יועמ"ש משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה - עו"ד דני חורין
יועמ"ש משרד האוצר - עו"ד אסי מסינג
יועמ"ש משרד התקשורת - עו"ד ברוריה מנדלסון

מכובדיי שלום רב,

**הנדון: הפרה בוטה של חובת הייצוג ההולם במינויים למנכ"לים במשרדי הממשלה - דרישה
לבטל את המינויים האחרונים למנכ"לים במשרדי הממשלה ולמנות נשים - פנייה דחופה**

בשם שדולת הנשים בישראל, נעמת תנועת הנשים של ישראל ופורום דבורה - נשים במדיניות חוץ וביטחון לאומי,
אנו מתכבדות לפנות אליכם בדחיפות, כדלקמן:

1. ביום 24.2.2025 קיבל בית המשפט העליון, בשבתו כבג"ץ, את העתירה שהגישו שדולת הנשים, נעמת ופורום דבורה, בגין היעדר ייצוג הולם לנשים בתפקידי מנכ"ליות משרדים ממשלתיים ובמאות משרות אמון בכירות אחרות, וקבע בפסק-הדין, באופן חד-משמעי ובלתי ניתן לערעור, כי היעדר נשים בתפקידי מנכ"ליות במשרדי הממשלה, כמו גם ביתר משרות האמון, מהווה הפרה בוטה של חובת הייצוג ההולם הקבועה בדין, וכי יש לשים סוף להדרה השיטתית של נשים ממוקדי קבלת ההחלטות. לצד זאת, הורה בית המשפט לממשלה לקבוע בתוך 6 חודשים מנגנון שיבטיח ייצוג הולם של נשים בפועל, בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוק ובפסיקה (בג"ץ 1363/23 שדולת הנשים בישראל נ' הממשלה ו-33 אח' (נבו 24.2.2025) (להלן: "פסק-הדין בבג"ץ המנכ"ליות").

2. טרם יבשה הדיו על פסק הדין בבג"ץ המנכ"ליות, והתברר לנו לתדהמתנו, כי ביום 9.3.25, פחות משבועיים לאחר פסיקת בג"ץ, מינתה הממשלה, שוב, שני גברים כמנכ"לים במשרדי ממשלה - את מר רמי רוזן כמנכ"ל המשרד להגנת הסביבה ואת מר עומר שכטר כמנכ"ל משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה (לאחר שמינויים אושר על ידי ועדת המינויים של נציבות שירות המדינה).

3. זאת ועוד: לפי הפרסומים, ועדת המינויים של נציבות שירות המדינה ביום 6.3.2025, אישרה שני גברים נוספים למשרות מנכ"ל - במשרד התקשורת - מר אלעד מקדסי, ובמשרד האוצר - מר אילן רום. מר רום אושר בועדת המינויים, למרות היעדר כל ניסיון והשכלה בתחומי הכלכלה והמדיניות הפיסקלית, כאשר

ברשותו תואר ראשון בארכיאולוגיה ותואר שני במשפטים בלבד. גם מינויים אלה צפויים לעלות לאישור הממשלה בהקדם.

4. אין ספק כי מינוי 4 גברים כמנכ"לים מנוגדת באופן בוטה לדין ולתכליתו, כפי שעוגנו לאורך השנים, וכפי שנקבעו אך לאחרונה בבג"ץ המנכ"ליות. במקום למנות נשים ולהתחיל ולתקן את היעדרן של נשים מהנהגת השירות הציבורי וממוקדי קבלת ההחלטות, הממשלה ממשיכה למנות גברים ולזלזל, הלכה למעשה, בשלטון החוק, בפסק-הדין, ומחובתה החוקית לייצוג הולם לנשים בתפקידים בכירים. בהקשר של מר רום, הדברים חמורים במיוחד, כאשר במקום למנות אשה, אישרה ועדת המינויים מינוי של גבר, שחסר כלל את הכישורים הנדרשים לתפקיד, על כל המשתמע מכך.

5. **זאת ועוד: עיון בהצעת ההחלטה למינויו של מר רוזן למנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, ובהוות הדעת המשפטית שצורפה אליה, מלמד כי נפלו בהן טעויות מהותיות קשות, בנוגע למצב המשפטי בסוגיית הייצוג ההולם. ראשית, מנוסח חוות הדעת והצעת ההחלטה, עולה חשש שהממשלה והיעוץ המשפטי של המשרד להגנת הסביבה כלל לא מודעים לכך שניתן פסק דין בעתירה בעניינינו. שהרי, חוות הדעת מתייחסת לצו על תנאי שניתן ולתגובת המדינה, כאילו אין פסק דין. אלא, שכידוע לא כך היא. פסק הדין ניתן לפני כשבועיים, וקבע בצורה ברורה וחדה, שהממשלה מפרה את הדין בכך שהיא לא ממנה נשים כמנכ"ליות במשרדי הממשלה.**

6. **שנית, ולא פחות חמור, הפעולות שנעשו בעניין המינוי למנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, אינן קרובות, ולו בדיוק, לענות על דרישות הדין ביחס לחובה למתן ייצוג הולם לנשים. כפי שעולה מחוות הדעת המשפטית ובעקבותיה ההחלטה "ממכתבה של השרה לחברי הוועדה נראה כי היא שקלה את הנושא בכובד ראש ואף פנתה מיוזמתה וראיינה מספר מועמדות בכירות ומובילות. לאחר בחינת הנושא השרה סברה כי המועמד המקצועי ביותר שזכה לאמונה היה מר רוזן שהוגש לוועדה. נוכח האמור לעיל, הוועדה סברה כי השרה עמדה בדרישות הפסיקה לעת הזאת ובהיעדר הנחיות קונקרטיות ונוכח התרשמות הוועדה מהמועמד. בנסיבות אלה אין מניעה משפטית בקידום המינוי."**

7. **כידוע, הפסיקה קבעה כי על מנת לקיים את חובת הייצוג ההולם, מוטל נטל על הגורם הממנה להראות, בהיעדר ייצוג הולם, כי בנסיבות העניין לא ניתן היה למנות אשה. והנטל הזה הוא כבד. בדיוק נקבע בעניין זה אך לאחרונה בפסק הדין בבג"ץ המנכ"ליות: "ככלל, יצוג הולם אינו מחייב בהכרח שוויון מוחלט, אולם גם אין להסתפק בייצוג כלשהו; על הגורם הממנה מוטלת חובה אקטיבית לאיתור ומינוי מועמדת רלבנטית, שבגדרה נדרש הוא לנקוט ב'אמצעים סבירים', בהתאם להקשר הדברים; והגורם הממנה הוא שעליו יוטל הנטל להוכיח כי "אִשָּׁה בְּכָל אֶלֶה לֹא מְצֵאתִי" (קהלת ז, כח) – כלומר, כי במקרה מסוים, חרף חיפוש, לא ניתן היה למנות אשה בהתאם לחובת הייצוג ההולם" (סעיף 29 לפסק הדין בבג"ץ המנכ"ליות. ראו גם סעיף 50).**

8. בעניין זה עמד כבוד השופט (כתוארו אז) פוגלמן על הנטל המוטל על גופים ציבוריים ועל הממשלה בפרט עת היא מאיישת משרות בידי גברים:

"נטל להוכיח כי במקרה מסוים לא ניתן היה למנות אישה מוטל על שכמו של הגוף הממנה, ואין מדובר בנטל קל-משקל. על מנת לעמוד בו, נדרש הגוף הממנה להראות, כי האפשרות למנות מועמדת מתאימה נבדקה לעומקה, אולם בנסיבות העניין מינוי כזה איננו אפשרי; וכן הוא נדרש להראות, כי ננקטו על-ידו מאמצים סבירים – לפי המתווה שעליו עמדנו לעיל – על מנת לאתר מועמדת מתאימה. לבסוף נאמר, כי הגוף הנושא בחובת הייצוג ההולם הוא "הגוף הממנה", היינו, הגורם אשר הוסמך, על-פי חוק, לבצע את המינוי הספציפי. כפי שנראה בהמשך, הגוף הממנה רשאי להסתייע, במסגרת מלאכת המינוי, בגורמים שונים, לרבות וועדות איתור מקצועיות. אולם, גם בנסיבות כאלה, הגוף הממנה אינו פטור מהפעלתו של שיקול דעת עצמאי ביחס למינוי שכן הסמכות שבחוק – סמכותו היא. מקום בו נתונה סמכות המינוי לממשלה – "הממשלה היא הגורם המחליט בדבר המינוי, ושיקול הדעת הסופי בעניין זה נתון לה. עליה להפעילו באופן עצמאי וסביר במסגרת שהחוק הפקיד בידיה, וזאת, גם כאשר לגורם המייעץ נתונה מומחיות מיוחדת" (בג"צ 5657/09 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל (24.11.2009), פסקה 48 לפסק דינה של השופטת א' פרוקציה; כן ראו: דפנה ברק ארז, משפט מנהלי, כרך א' 179-180 (2010) (שם, בפסקה 14).

9. **אין ספק כי הנטל להראות כי בנסיבות העניין לא ניתן היה למנות אשה לא הורם בעניינינו. אין ספק כי "לשקול בכובד ראש" ולראיין מספר נשים מובילות ואז למנות גבר, לא קרוב, ולו בדוחק, על מנת לקיים את חובת הייצוג ההולם. לא ככלל ולא בעת הנוכחית, כאשר נכון להיום, מתוך 29 משרדי הממשלה, יש רק שתי נשים המשמשות כמנכ"ליות במשרדי הממשלה, וגם הן לא במינוי רשמי (גב' דורית שטיינמץ כממלאת מקום מנכ"ל במשרד ראש הממשלה, וגב' מירב שטרן, כמינוי זמני במשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האשה). לעניין המינוי השני שאושר – למשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, ההחלטה טרם פורסמה, ואין ביכולתנו להתייחס לנימוקה.**

10. **לאור האמור לעיל, אנו קוראות לכם לפעול באופן מיידי, ולתקן את הפרת הדין, כדלקמן:**

10.1 **לבטל לאלתר את שני המינויים שאושרו בממשלה כמנכ"ל המשרד להגנת הסביבה והמשרד לחדשנות, מדע וטכנולוגיה, ולפעול באופן אקטיבי על מנת לאתר ולמנות נשים ראויות ומתאימות לשמש בתפקידים אלה.**

10.2 **לבטל את אישור מינויו של מר רום בועדת המינויים כמנכ"ל למשרד האוצר, ואת אישור מינויו של מר מקדסי בועדת המינויים כמנכ"ל משרד התקשורת, לא לאשר את המינויים הללו בממשלה, ולפעול באופן אקטיבי על מנת לאתר ולמנות אשה ראויה ומתאימה לתפקיד.**

11. נוכח דחיפות העניין וחשיבותו, נודה על התייחסותכם לפנייתנו לאלתר, טרם ישיבת הממשלה שצפויה לדון באישור המינויים למנכ"לים, ולא יאוחר מיום 18.3.25, על מנת שנוכל לכלכל את צעדינו.
12. אין באמור לעיל ובמה שאינו אמור בו כדי למצות ו/או לפגוע ו/או לגרוע מכל זכות ו/או טענה העומדת לנו על פי דין.

יערה נצר, עו"ד

המחלקה המשפטית
שדולת הנשים בישראל

גלי זינגר, עו"ד

משנה למנכ"לית ומנהלת המחלקה המשפטית
שדולת הנשים בישראל